

Voortgangsrapportage 2024 WoonFriesland gemeente Leeuwarden

Samen
werken aan
goed en
betaalbaar
wonen

Goed en betaalbaar wonen in de gemeente Leeuwarden

Gewoon doen; samen volkshuisvestelijk presteren!

Hierbij bieden wij u onze voortgangsrapportage over 2024 aan. Deze rapportage geeft u een terugblik op ons volkshuisvestelijk presteren in uw gemeente. Daarbij geven wij inzicht in onze activiteiten en bestedingen. Ook tonen wij de ontwikkelingen in beschikbaarheid, betaalbaarheid en leefbaarheid.

Onze bewoners blijven bij alles wat we doen centraal staan. Dit vormde ons kompas in 2024. Een jaar waarin we, ondanks alle uitdagingen, onze missie hebben waargemaakt. Door samenwerking met uw gemeente, onze huurdersorganisaties en onze ketenpartners kunnen wij blijven ontwikkelen en lukt het ons om goed en betaalbaar wonen voor iedereen mogelijk te maken. De volkshuisvestelijke vraagstukken van vandaag, zoals woningtekorten, betaalbaarheid, verduurzamen en leefbaarheid in buurten en wijken, kunnen we immers alleen samen oplossen!

Wij danken daarom iedereen waarmee wij in 2024 intensief hebben samengewerkt om onze missie te realiseren; goed en betaalbaar wonen!

Onze 3 belangrijke pijlers

In 2024 hebben we grote stappen gezet. Onze focus op drie belangrijke pijlers - betaalbare verduurzaming, uitbreiding van de woningvoorraad en leefbare buurten - heeft mooie resultaten opgeleverd.

Betaalbare verduurzaming: samen naar een duurzamere toekomst

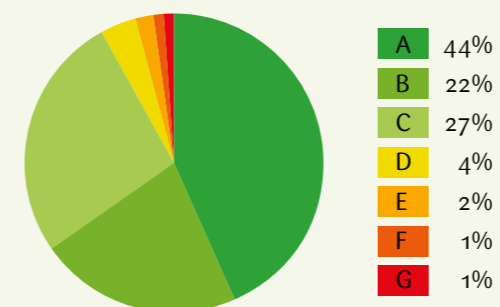
In 2024 hebben wij onze middelen stevig ingezet om onze woningen betaalbaar en in goede staat te houden voor onze bewoners. Onverminderd hebben wij doorgewerkt aan het versneld verduurzamen van onze woningen en het bestrijden van energiearmoede. Onze inzet heeft ervoor gezorgd dat in Friesland al 93% van onze woningen energielabel C of beter heeft. Dit is niet alleen goed voor het milieu, maar het helpt onze bewoners ook om hun woonlasten te verlagen.

Onze ambitie is helder: in 2025 hebben al onze woningen label C of beter, label B in 2030 en zijn onze woningen CO₂-neutraal in 2050. Zo dragen we samen bij aan een duurzame en betaalbare toekomst. Hierbij werken we vanuit de circulariteitsgedachte. Door materialen slim te hergebruiken, proberen we verspilling te voorkomen en onze CO₂-uitstoot te minimaliseren. We vervangen alleen wat echt noodzakelijk is en geven prioriteit aan reparaties om de levensduur van bestaande materialen zoveel mogelijk te verlengen. In 2024 hebben we wederom meer woningen van zonnepanelen voorzien. Dit jaar hebben we met het oog op het aflopen van de salderingsregeling en de eventuele gevolgen hiervan voor onze bewoners, de zonnepanelen van Stichting Wocozon aangekocht. De reden hiervoor is dat wij dan meer grip hebben op de eventuele risico's en financiële gevolgen die het afschaffen van de salderingsregeling met zich meebrengt. Deze aankoop is meegenomen in de bestedingen ten behoeve van het verbeteren van de kwaliteit en energieprestatie van onze woningen.

De uitdagingen rond het overbelaste elektriciteitsnet blijven groot en raken ons op veel fronten. Vertragingen in de aanleg van stroomvoorzieningen hinderen niet alleen de voortgang van onze nieuwbouwprojecten, maar zetten ook een rem op de energietransitie en vergroening. Innovatie en samenwerking blijven ook hierbij cruciaal om onze ambities te verwezenlijken. Met onze ketenpartners kijken we naar manieren om het elektriciteitsnet minder zwaar te belasten.

Energielabels WoonFriesland 2024

Aandeel label C of beter: 93%

Tegelijkertijd zetten we in op vernieuwende oplossingen, zoals collectieve aansluitingen, waarmee we knelpunten op het net effectief kunnen aanpakken.

In bestaande wijken zijn we aan de slag gegaan met concrete groenplannen. Samen met bewoners en gemeenten zoeken we naar manieren om verharding in tuinen en straten tegen te gaan bij bestaand bezit. Bij nieuwbouw- en renovatieprojecten hebben we vergroening geïntegreerd in het bouwproces.

Netto uitbreiding van woningen: bouwen voor de toekomst

We liggen op stoom met onze ambitie om in Friesland de komende jaren 2000 nieuwbouwwoningen toe te voegen, maar we willen nog sneller vooruit. Terwijl veel woningcorporaties in onze provincie de afgelopen jaren nauwelijks groeiden en het aantal sociale huurwoningen is gedaald, hebben wij tussen 2018 en 2024 onze portefeuille met circa 1.375 woningen uitgebreid.

De vraag naar sociale huurwoningen blijft onverminderd stijgen en ons antwoord daarop is helder. We richten ons op het toevoegen van betaalbare, permanente woningen en het vasthouden van bestaande woningen, soms zelfs door woningaankopen te doen. Wij verkopen in en uit principe geen woningen. Zo zorgen we ervoor dat meer woningzoekenden een thuis vinden. Dit is de koers die we ook in 2024 hebben voortgezet.

In 2024 hebben we 217 nieuwbouwwoningen gerealiseerd. We hadden graag nog meer woningen gebouwd en ook een nog grotere stap willen maken in de verduurzaming van onze bestaande woningvoorraad.

Financieel hadden we hiervoor de ruimte, echter hebben we helaas een bijstelling naar beneden moeten doen vanwege voor ons niet beïnvloedbare factoren en omstandigheden. Denk aan netcongestie, vergunningstrajecten en flora en fauna wet- en regelgeving. Dit betekent overigens niet dat de nieuwbouw niet doorgaat, maar dat we deze woningen op een later moment opleveren.

Leefbare buurten; samen bouwen aan een fijne woonomgeving

De druk op de leefbaarheid in onze buurten en wijken neemt toe. Het aantal kwetsbare bewoners groeit en vraagt om onze bijzondere aandacht en betrokkenheid. Het gaat niet alleen om het bieden van een dak boven het hoofd, maar ook om het creëren van wijken waar mensen elkaar kennen, ontmoeten en ondersteunen. Leefbare buurten zijn buurten waar iedereen een plek heeft, waar je je gezien voelt, mee kunt doen en waar hulp beschikbaar is als dat nodig is.

'Netto uitbreiden met sociale huurwoningen is cruciaal voor het oplossen van de woningnood.'

Om de groeiende en complexe opgaven in wijken en buurten aan te pakken, hebben we ingezet op intensievere samenwerking. Alleen door samen te werken met welzijnsorganisaties, zorgverleners, gemeenten en bewoners kunnen we de leefbaarheid in onze buurten behouden en versterken. We bouwen niet alleen in de vorm van stenen, maar ook aan sociale verbindingen die buurten leefbaar en veiliger maken.

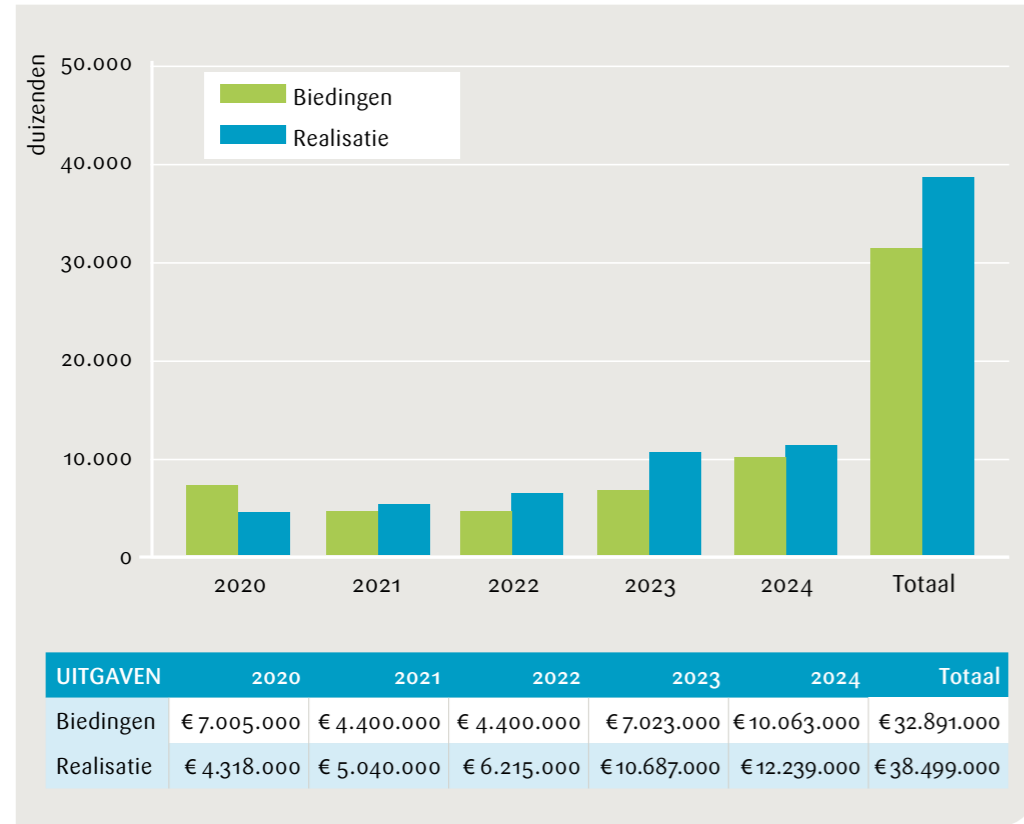

Aantal woningen met zonnepanelen in 2024

10.917

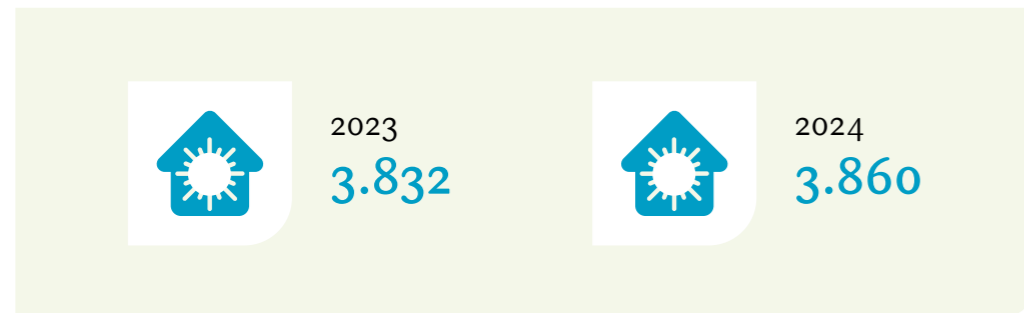
Realisatie biedingen over 5 jaar

Verbetering kwaliteit en energieprestatie 2020 t/m 2024

Zonnepanelen

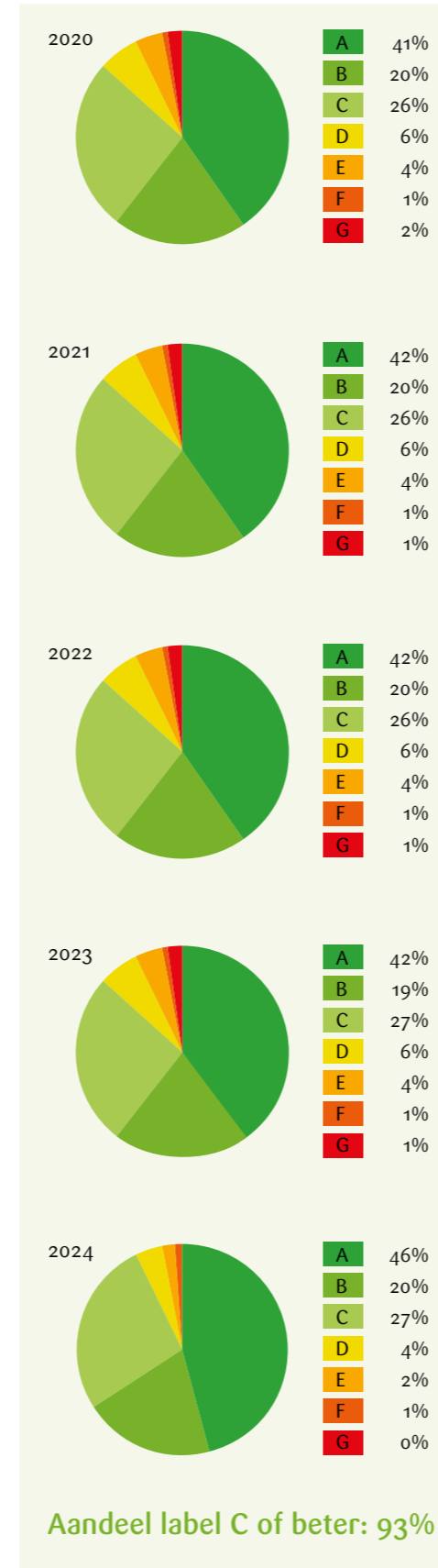
Aantal woningen met zonnepanelen

Huishoudinkomen

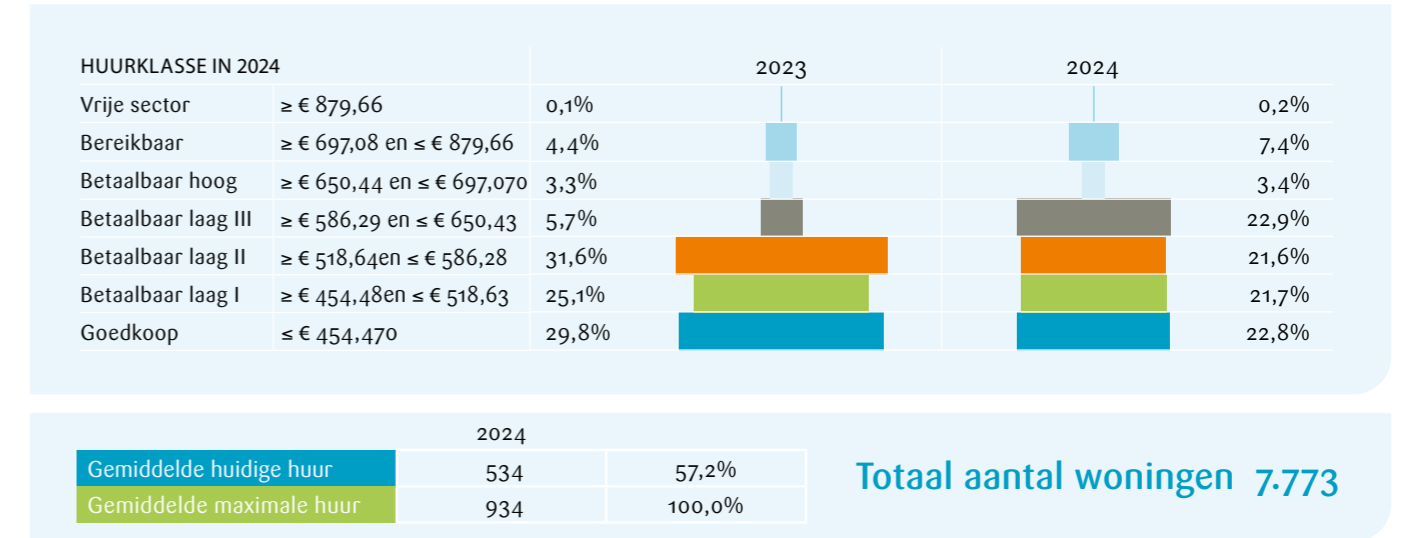
Gemiddeld bruto huishoudinkomen bij instroom huurders	
2021	€ 16.755
2022	€ 18.161
2023	€ 20.841
2024	€ 24.643

Energielabels

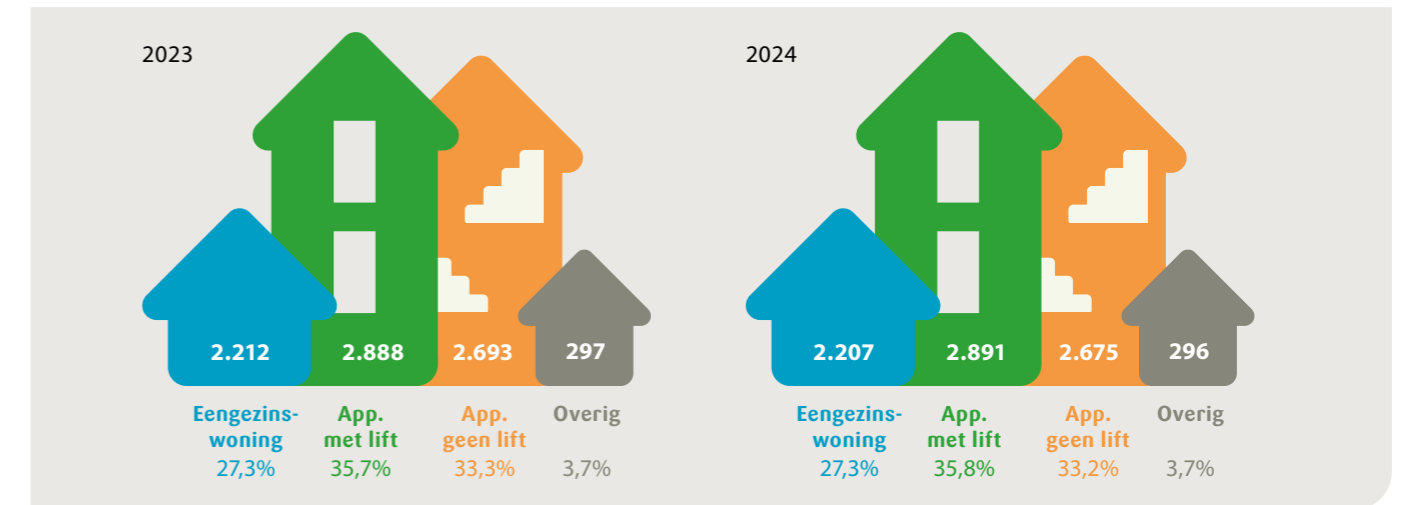

Betaalbaarheid en beschikbaarheid

Huurprijzen

Woningtype

Doorstroming/mutatiegraad

	2020	2021	2022	2023	2024
Doorstroming/mutatiegraad	9,8%	11,4%	9,0%	9,6%	8,3%

Zoekduur in weken

	2020	2021	2022	2023	2024
Goedkoop	48,2	39,8	38,9	47,4	
Betaalbaar laag	37,5	39,4	37,8	34,2	
Betaalbaar hoog	42,3	75,9	43,4	41,7	
Bereikbaar	62,6	53,9	30,4	37,6	
Vrije sector huur	69,9	29,6	62,0		
Zoekduur gemiddeld	44,0	41,2	38,4	39,1	*

(*) In verband met de overgang naar FrieslandHuurt is er voor 2024 geen betrouwbare zoekduur te bepalen.

Realisatie bieding 2024

THEMA		BIEDING 2024		REALISATIE 2024	
KWALITEIT SOCIALE HUURWONINGEN	Woningverbeteringen	Aantal	Besteding	Aantal	Besteding
	Uitgaven verbeteren kwaliteit en energieprestatie		€ 10.063.000		€ 12.239.000
	Uitgaven onderhoud		€ 16.197.000		€ 18.428.000
	Totaal		€ 26.260.000		€ 30.667.000
NIEUWBOUW/AANKOOP					
SLOOP/VERKOOP		Toename woningvoorraad			
	(+) Nieuwbouw	53	€ 12.650.000		
	(+) Aankoop			3	€ 575.000
	(-) Sloop			22	€ 2.572.000
	(-) Verkoop			1	€ 216.000
	Totaal	53	€ 12.650.000	-20	€ 3.363.000
NETTO TOENAME NIEUWBOUW/AANKOOP/SLOOP/VERKOOP					
	Saldo nieuwbouw/aankoop/sloop/verkoop	53		-20	
LEEFBAARHEID					
	Uitgaven leefbaarheid		€ 1.378.000		€ 1.263.000
TOTAAL BESTEDINGEN			€ 40.288.000		€ 35.293.000

THEMA	DOELGROEPEN	Aantal 2023	Aantal 2024
BIJZONDERE DOELGROEP	Statushouders		
	Aantal aangeboden woningen	63	44
	Aantal gehuisveste personen	107	92
WONEN EN ZORG	Senioren		
	Geschikt wonen	2.691	2.695

Wijkanalyse

2023	Wijk/buurt	2024	2023	Wijk/buurt	2024
	Aldlân & De Hemrik			Oud-Oost	
	Bilgaard & Havankpark en omgeving			Potmargezone	
	Binnenstad			Sonnenborgh en omgeving	
	Cammingshaburen en omgeving			Stiens en omgeving	
	Heechterp & Schieringen			Vrijheidswijk	▲
	Huizum-West			Westeinde en omgeving	
	Nijlan & De Zwette				

GOED MATIG SLECHT

De kleurscore laat zien hoe het met de wijk gaat. De pijlen geven aan of de wijk verbetert of verslechtert.

THEMA	VOORTGANG PROJECTEN: KWALITEIT EN ENERGIE		
PROJECTEN	Projectomschrijving	Plaats	Realisatie 2024
	Diverse straten	Britsum, Stiens, Hijum, Feinsum	41
	Diverse straten	Leeuwarden / wijken : Nijlan & De Zwette, Potmargezone, Bilgaard & Havankpark e.o., Sonnenborgh e.o., Oud-Oost, Heechterp & Schieringen	482
	Diverse woningen bij mutatie	Stiens	6
	Diverse woningen bij mutatie	Leeuwarden	19
	Totaal		548

Volkshuisvestelijk presteren in de gemeente Leeuwarden in 2024

Onze investeringen in het bestaande woningbezit in uw gemeente zijn gericht op kwaliteitsverbetering, onderhoud en leefbaarheid. Ook in de gemeente Leeuwarden ligt de versnelling van de verduurzaming op koers.

Er staan diverse nieuwbouwprojecten in de startblokken om tempo te maken met onze ambitie om in uw gemeente 800 woningen toe te voegen. De voor 2024 geplande projecten bevinden zich nog in de uitvoeringsfase. Dit betreft onder andere de realisatie van 30 appartementen in de markante voormalige Infirmierie in de binnenstad en 23 nieuwe woningen in Cammingshaburen.

Op verschillende locaties is voorgesorteerd op vervangende nieuwbouw. Het herstructureringsproces in Lekkum is vergevorderd en de bebouwing aan de Aldlânsdyk is reeds gesloopt. Andere projecten, zoals de nieuwbouw in Stiens en Wirdum, de bouw van 50 biobased woningen in Nieuw Oud Oost, woningbouw aan het Diaconessenpark en de Badweg schuiven door naar latere jaren. In Middelsee, plangebied Fellingen, bereiden we met u een innovatieve opzet voor met gedeelde tuinen en een autovrije buurt.

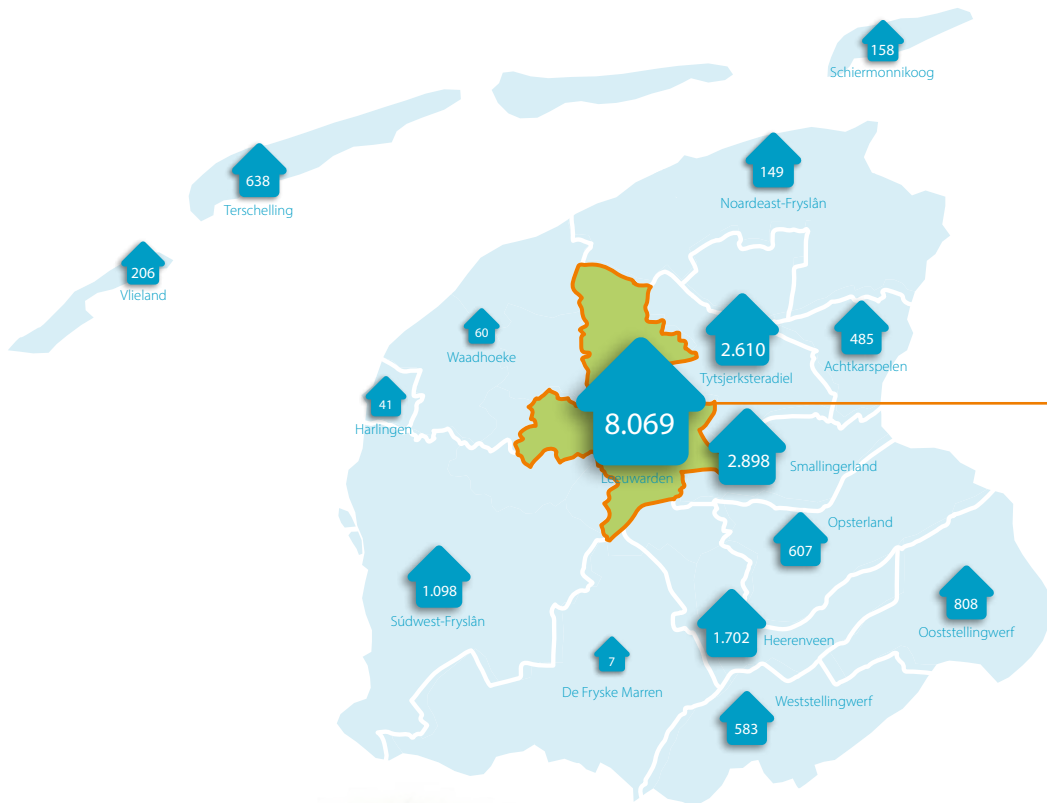
De samenwerking met uw gemeente en andere stakeholders intensiveert. Bijvoorbeeld in het programma Leeuwarden-Oost, rond de gezamenlijke aanpak van de huisvesting van statushouders en de voorbereidingen op een urgentieverordening. Door u zijn alle stakeholders in de regio betrokken met als doel om te komen tot een uniforme werkwijze voor urgentie. Wij leveren hierin een belangrijke en actieve bijdrage.

Een concreet voorbeeld van samenwerking was de opruimdag in Bilgaard. Daar stonden ontmoeting en leefbaarheid centraal. Dit gebeurde in samenwerking met welzijnsorganisatie Amaryllis, afvalinzamelaar Omrin en De Bewonersraad (inmiddels Huurdersbelang Fryslân). Andere initiatieven waren de realisatie van een speeltuin in Bilgaard op basis van ideeën van basisschoolleerlingen, de organisatie van een banenmarkt en een pop-up-dag rondom de thema's afval, overlast en veiligheid. Dit laatste thema krijgt structureel versterkte aandacht binnen Leeuwarden-Oost. De leefbaarheid en veiligheid in de noordoostelijke stadswijken blijven echter onder grote druk staan.

Daarnaast zijn er nieuwe samenwerkingen ontstaan rondom armoedebestrijding en schuldenproblematiek. De pilot 'Voorkomen Huisuitzettingen' was zowel leerzaam als effectief. Ook geslaagd waren de bewustwordingscampagne over ondermijning en de bundeling van financiële hulp en dienstverlening, zoals het loket Geldhulp, inclusief de voorzieningenwijzer. Hiermee dragen we samen bij aan het verlichten van de financiële problemen waar sommige bewoners mee worstelen.

Woningvoorraad per 31-12-2024

Wij doen het voor onze bewoners